Gure paisaiak eta beren eraldaketak

		PRODUKTUA	BALIABIDEAK	SAIOAK
1-Zer da paisaia, eta nola eraldatzen da?	**1-Ideia-jasa: zer da guretzat paisaia?** Ikasleek mural bat sortuko dute paisaiaren definizioari buruzko hainbat ideiak emanez, hasierako ebaluazioko jarduera moduan.	Murala		2
	2-Bilatu dezagun inspirazioa paisaiaren eraldaketaren inguruan **2.1. Liburu bat da paisaia?** Ondoren, irakurri testu labur bat paisaiaren kontzeptuaren eta etengabe aldatzen doan testu baten arteko antzekotasuna planteatzen duena, eta erantzun planteatzen zaizkion galderei.		Testua Koadernoa ebaluatzeko errubrika Ikasitakoaren egunerokoa	
	3-Sekuentzia didaktikoaren aurkezpena Sekuentzia didaktikoaren zereginak eta jarduerak aurkeztuko zaizkie ikasleei, baita ebaluaziorako irizpideak eta tresnak ere.			
2-Paisaiaren eraldaketa eta bere analisia Zeregin honetan, paisaien eboluzioa aztertzeko moduei buruzko informazioa bilduko dute, eta ikastetxearen inguruneko paisaian aplikatuko dituzten proposatutako metodoak. Zeregin hau "entrenamendu" antzeko bat izango da 3. zereginean leku horretako paisaia zehatz baten eboluzioa aztertzeko. Beraz, 2. zereginean aplikatu nahi den xehetasun- eta garapen-maila baloratuko dute irakasleek, baita ikasleek sortuko dituzten produktuetan egokitzat joko den definizio-maila ere.	**1-Ikus ditzagun paisaiak aldaketa handiak izan dituen adibideak** Ikasleek "La dinámica del paisaje" izeneko kapituluaren bi zati ikusiko dituzte, RTVEren *El Cuaderno del Viajero* dokumental-sailekoa, eta planteatzen zaizkien galderei erantzungo diete. Lehen zatiak Alacantako kostaldeko paisaien eraldaketaren adibideak aurkezten ditu, 50eko eta 90eko hamarkadetako irudiak alderatuz. Bigarren zatiak paisaiaren osagaiei eta paisaia eraldatzen duten elementuei buruz hitz egiten du. Gogoeta egingo dute taldean aurreko zereginean sortutako paisaia-definizioaren eta bideoan egiten den proposamenaren arteko desberdintasunei buruz.	Gogoeta taldean	Bideoa: "**La dinámica del paisaje**" Koadernoa ebaluatzeko errubrika	1
	2-Paisaiaren osagaiak eta elkarren artean dituzten erlazioak 2.1. Paisaiaren osagaiak identifikatzea Fitxa baten laguntzarekin, paisaiaren osagai nagusiak aztertuko dituzte, eta ikastetxetik ikusten den paisaian aplikatuko dituzte. **2.2. Paisaiaren aldaketaren eragileak identifikatzea** Beste fitxa baten bitartez, paisaia osatzen duten elementuen arteko erlazioari buruz gogoeta egingo dute, bereziki kausalitate-erlazioei buruz, hau da, paisaiaren aldaketaren eragileak identifikatuko		• Paisaiaren osagaiak identifikatzeko fitxa • Paisaiaren eraldaketaren eragileak identifikatzeko fitxa • Talde-lana ebaluatzeko errubrika • Fitxak ebaluatzeko	2

	dituzte. Gomendio bat paisaiaren osagaiak aztertzeko fitxari dagokionez: fitxako hamar atalak betetzeko jarraibideak nahiko luzeak direnez, egoki izan daiteke puzzle irakurketa-teknika aplikatzea; horren bidez, jarduera aurrera eramaten ari diren talde txiki bakoitzak jarraibideak irakurriko ditu fitxako 2-3 atalak betetzeko, eta irakurketaren edukiak laburtuko dizkie gelako gainerakoei.		errubrika	
	3- Zenbateraino aldatu da paisaia azken hamarkada hauetan? Aurreko jardueraren jarraipen gisa, ikasleek hipotesi batzuk landuko dituzte: zeintzuk diren aztertu dugun paisaiaren elementu berriak, zer elementuk aldatu duten beren funtzioa, eta zein elementu desagertu diren azken hamarkada hauetan. Ondoren, GeoEuskadi ataria erabiliko dute ikastetxearen inguruneko ortofotoak 50eko hamarkadatik gaurdaino alderatzeko, adierazitako hipotesiak egokiak ote diren ziurtatzeko.	Ikasleen hipotesiak	• GeoEuskadi • Talde-lana ebaluatzeko errubrika • Koadernoa ebaluatzeko errubrika	1
	4-Bilatu ditzagun gure paisaiaren argazki zaharrak **4.1. Informazioa bilduko dugu** Jarduera honetan, lehenik, eremuan hartutako argazkien erabilerari buruzko albiste bat irakurriko dugu, Norvegiako paisaien aldaketak irudikatzen dituena. **4.2. Non aurkitu ditzakegu gure paisaien argazki zaharrak?** Ikasleek Interneten eskuragarri dauden argazki zaharren iturriei buruzko informazioa bilduko dute, eta beren ikastetxeko ingurunearen argazkiak bilatuko dituzte paisaiaren aldaketei buruzko ikuspegia osatzeko.	Ikastetxearen ingurunearen argazkiak	• https://magnet.xataka.com/un-mundo-fascinante/noruega-antes-y-despues-del-petroleo-la-transformacion-del-pais-modelo-en-imagenes • Talde-lana ebaluatzeko errubrika • Argazki zaharren bilaketa ebaluatzeko errubrika • Ikasitakoaren egunerokoa	2
3-Azter ditzagun gure paisaien aldaketak!	**1-Gure herriko paisaia zehatz baten eraldaketa aztertuko dugu** Talde txikitan, eta aurreko zereginean aurkeztutako teknikak eta kontzeptuak erabiliz, talde bakoitzak udalerriko leku zehatz bat hautatuko du bertako paisaiek azken hamarkadetan izan dituzten aldaketak aztertzeko.		• Talde-lana ebaluatzeko errubrika • Fitxak ebaluatzeko errubrika • Argazki zaharren bilaketa	5

	Jardueraren edukia bat dator 2. zereginean garatutako lanarekin, baina oraingo honetan ikasleek aukeratu duten paisaia baten gainean eramango da aurrera. Jarduera honetarako landa-irteerak egingo dira aukeratutako paisaiak behatzeko. Zehazki, hauek dira ikasleek bete beharreko zereginak: • Aztertuko den udalerriko lekua aukeratzea. • Paisaia behatzea, bere osagaiak eta euren arteko erlazioak aztertzea (paisaiaren osagaiak eta aldaketaren eragileak aztertzeko fitxa, paisaiaren aldaketei buruzko hipotesiak, argazkiak eta bideoa). • Ikasgelan, azkeneko hamarkadetako ortofotoak alderatzea paisaiak izan dituen aldaketak behatzeko. • Aukeratutako paisaiaren argazki zaharrak bilatzea, eta leku beretatik argazki berriak ateratzea.		ebaluatzeko errubrika eta oraingo argazkiak hartzea	
	2-Gure emaitzak kontakizun digital batean laburbilduko ditugu **2.1. Ezagutu dezagun Google Earth Tour Builder aplikazioa** **2.2. Gure kontakizun digitala prestatu eta partekatuko dugu** Google Earth Tour Builder aplikazioa erabiliz, talde bakoitzak aurkezpen bat sortuko du testuekin eta irudiekin, eta gelako gainerakoekin partekatuko du.	Kontakizun digitala	• Google Earth Tour Builder • Talde-lana ebaluatzeko errubrika • Kontakizun digitala ebaluatzeko errubrika	3
4-Nolakoak izango dira paisaia horiek etorkizunean? Zeregin prospektiboa da hau, non ikasleek aztertu dituzten paisaien etorkizunari buruz gogoeta egingo duten, horretarako agertoki desberdinetan arakatuz. Agertokietako bat antzeman	**1- Lehen agertokia: gure paisaia 20 urte barru baldin eta dinamikak mantentzen badira** Talde bakoitzak eztabaidan jardungo du eta ados jarriko dira paisaiak izango duen itxurari buruz (kontuan hartu paisaia horren azkenaldiko eraldaketa aztertu dutela) baldin eta aurreko zereginean identifikatu diren aldaketa-indarrek etorkizunean iraungo badute. Poster digital baten erdia erabiliz laburbilduko dute emaitza, eta beste erdia bigarren agertokirako utziko dute.	Poster digitalaren lehenengo aldea	• Glogster • Adobe Spark • Buncee • Talde-lana ebaluatzeko errubrika • Poster digitala ebaluatzeko errubrika	1

dituzten aldaketa-indar nagusiei "egiten uztearen" ondorioetan oinarritzen da , eta bestea beren nahien proiekzio antzeko bat da, aztertu dituzten paisaien etorkizuna nolakoa izatea nahi duten, alegia. Paisaien etorkizunari buruzko gogoeta rol-joko baten bitartez aberasten da, non ikasleek eztabaidan jardungo duten paisaien etorkizunaren inguruan. Horretarako, lau interes-agente desberdinen lekuan jarriko dira. Bi agertokiak talde bakoitzak egindako poster digital batean laburbiltzen dira.	**2-Rol-jokoa: aztertutako paisaien etorkizunari buruzko eztabaida** Eztabaidarako lau talde sortuko dituzte. Talde bakoitzak interes-agente bat ordezkatuko du, paisaiaren gaineko ikuspegi desberdinarekin. Jarduera honetan Aronson-en puzzle-teknika erabiliko dute: lau eztabaida-taldeak paisaia desberdinak aztertu dituzten lan-talde bakoitzaren ordezkari banak osatuko dituzte, era horretan eztabaida-talde bakoitzean gutxienez ikasle bat egon dadin aztertutako paisaia bakoitza ezagutzen duena. Eztabaida-talde bakoitzak informazioa bilduko du paisaiaren gainean interes-agenteak duen ikuspegiari buruz, eztabaidaren argumentuak prestatzearren. Prestaketa-lanaren ondoren, aztertutako paisaia guztien etorkizunari buruzko eztabaida bat egingo dute.	Eztabaida	Eztabaida ebaluatzeko errubrika Talde-lana ebaluatzeko errubrika	2
	3- Bigarren agertokia: paisaia 20 urte barru nolakoa izatea gustatuko litzaigukeen Jarduera honetan ikasleak berriro bilduko dira paisaia aztertu duten lan-taldeetan. Talde bakoitzak eztabaidan jardungo du eta ados jarriko dira hemendik 20 urtera paisaiak izatea nahiko luketen itxurari buruz (kontuan hartu bere azkenaldiko eraldaketa aztertu dutela). Poster digitalaren bigarren erdia erabiliz laburbilduko dute emaitza.	Poster digitalaren bigarren aldea		1
	4-Azken gogoeta: Zer egin dezakegu guk paisaiaren alde? Zereginari azkena emateko jarduera gisa, aztertutako paisaiak ikasleek nahi duten bezalako itxura izateko zer egin dezaketen pentsatzen jardungo dute.	Banakoen edo taldeen ekintzen zerrenda		1
5-Komunikatu dezagun ikasitakoa	Zeregin hau azken produktuari akabera on bat ematean datza, hau da, paisaien eraldaketari buruzko kontakizun digitalak, eta paisaia horien etorkizunari buruzko poster digitalak.	Kontakizun digitalak Poster digitalak	• Sekuentzia didaktikoaren ebaluazioa • Zer ikasi dut?	1